

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós petitsor egyszeri hirdetésre 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.

Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A földművesek nyugdíja.

Mindig azok közé tartozunk, a kik a társadalmi konszolidációért: küzdöttünk. Tudjuk, hogy a gazda, cseléd és munkás mennyire egymásra vannak utalva. Állandó békés egyetértésre van szükségök. Azért teljes erővel föl kell karolnunk azokat az intézményeket, a melyek az egymásra utalt osztályok jobb sorsára nagy befolyással vannak.

Ilyen, a nép érdekében alkotott, országos törvény-nyel megcsinált intézmény szerintünk a Munkás- és Cselédpénztár, melyről a napokban olvastunk kommunikét, hogy egy hónap lefolyása alatt 4000 ember lépett újabban abba; s önkényes tagjainak száma az ötven-hatezret meghaladja. Örülünk ennek, hogy munkás, kisgazda sorsát ebben az államban minden vagyonával felelős, törvény által csinált orsz. pénztárban biztosíthatja. Tehát, hogy ide beléphet a munkás, a gazda, a szakmányos, a kertész, a kubikos, sőt az is, a ki gazdálkodással csak mellékesen foglalkozik. Örülünk annak, hogy a kinek kis kertje, méhese, baromfityenésztése van, az beállhat a pénztárba rendes tagnak és öreg-ségére magának nyugdíjat biztosíthat. A törvény csak azt a föltételt köti ki, hogy 14 éves kort már betöltöttek legyenek, de még 35 éves koron ne legyenek túl azok, a kik a munkáspénztár tagjai lenni akarnak.

Nekünk ez a segélypénztár se ingünk, se gallérunk; se kárunk se hasznunk nincs belőle, hogy van-e sok tagja, vagy nincs, de azt hisszük, kötelességünk tárgyilagosan ismertetni és arra hívni fel olvasóinkat, hogy a falu népével az intézményt megismertessék. A szabályok szerint a ki hetenként 20 fillért akar a nyugdíjba befizetni, vagyis évenként 10 korona 40 fill.-t, az magának következőket biztosítja: 1. Ha 10 évi tagság után munkaképességét bármely okból, előreláthatólag mindenkorra oly mértékben elveszti, hogy e fogyatkozás következtében felnyitni sem képes évenként megkeresni, mint a mennyi helybeli (nő, férfi) gazdasági munkás vagy cseléd évi átlagos keresménye, élete fogytáig, illetőleg keresetképeségének netáni visszanyeréseig, havi 10 kor. segélyt (nyugdíjat) kap; ha pedig a keresetképtelenség tíz éven belül állana be, s a tag a tagsági

díjakat nem akarja addig fizetni, a míg a segélyre való joga megnyílnék: a pénztár a befizetett tagsági díjakat, az előzőleg netalán kifizetett segélyösszegek betudásával, a tagnak kamat nélkül visszafizeti. 2. Ha meghal a tag, és halálát nem baleset okozta, akkor családjának, ha legalább 5 évig volt tag, 200 korona, ha legalább 10 évig volt tag, 250 kor., ha legalább 15 évig volt tag, 270 kor. segélyt, vagy ha családja nem maradt, temetésére 100 kor. segélyt ad a pénztár. Ha pedig a tag halála a belépéstől számítva 5 éven belül következnek be: a pénztár a befizetett tagsági díjakat, az előzőleg netalán kifizetett segélyösszegek betudásával, a hátramaradt családnak kamat nélkül visszafizeti. 3. Ha előbb még segélyt nem kapott, 65 éves korában a tag 100 koronát kap; azonban ha 65 éves korán túl munkaképtelenné válik, a havi 10 kor. segélyt is megkapja, illetőleg ha baleset éri, a baleseti segélyeket s, ha meghal, családja a halál esetére szóló segélyt is megkapja. 4. A pénztár központi igazgatósága különös méltánylást érdemlő esetekben háromszáz kor.-ig terjedhető rendkívüli segélyt ad. 5. Ha a tagot baleset éri, ingyen gyógykezelik; ha a baleset miatt egy hétnél tovább munkaképtelen, mindaddig, míg munkaképessége helyre nem áll, 60 napon belül naponként 1 kor., 60 napon túl pedig mindaddig, míg munkaképessége helyre nem áll, tehát esetleg életfogytáig, havonként 10 kor. segélyt kap; ha a baleset következtében meghal, hátramaradt családjának egyszersmindenkorra 400 kor. segélyt vagy, ha családja nem maradt, temetésére 100 kor. segélyt ad a pénztár.

Ezeket a törvény biztosítja mindenkinek, a ki hetenként 20 fillért akar nyugdíjra megtakarítani. Lehet azonban a pénztárban 100 korona havi nyugdíjat is biztosítani.

A ki belépni akar a segélypénztárba, annak a községhez (vagy a hol már a pénztárnak helyi bizottsága van: ennek az intézőjéhez) kell elmenni. A községhezán ezután beiratkozhatik. Különben a budapesti igazgatóságnál (Alkotmány-u. 10.) léphet be; és ha bárki levelezőlapon hozzá fordul, annak ingyen megküldik a pénztárt ismertető füzetet.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A Széchenyi-kör bálja. A Kör igazgató-választmánya december 14-iki gyűlésében egyhangulag azt határozta, hogy a jövő farsangban bált rendez a Kör alapja javára. A bál nagyszabású lesz, rendezését az igazgató-választmány egy nagy hölgybizottságra bízta, a mely december 21-ikén tartja első értekezletét.

Igazg.-választmányi gyűlés.

A Kör igazgató-választmánya december 14-ikén gyűlést tartott br *Ghillany Imre* elnöke mellett. Báró *Ghillany Imre* elnöki megnyitójában felvetette azt a helyes eszmét, nem volna-e jó, ha a Széchenyi-kör — saját alapja javára — bált rendezne, a melynek rendezését hölgybizottságra bízónok; a rendezőbizottságba bevonnók egész vármegyénket, hogy annál biztosabb legyen a siker. Az igazgató-választmány az eszmét nagy lelkesedéssel fogadta s meg is alakította a hölgybizottságot, a melynek egy férfibizottság fog rendelkezésére állani. Dr. *Wallentinyi Samu* titkár referált ezután a folyó-ügyekről: az október 3-iki hangverseny 170 koronát jövedelmezett a Körnek; a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa elfogadta a Kör javaslatát a 2000 kor.-nyi államszegély felhasználására; a könyveket a könyvtáros szét is küldte a népkönyvtáraknak; örömmel vette tudomásul, hogy az egyes tisztikarok bejelentették képviselőiket; az Országos Kulturatanácsba évi 10 kor. tagsági díjat ajánlott fel a Kör. — Örömmel és helyesléssel vette tudomásul az igazgató-választmány, hogy a népnevelési szakválasztmány három tanfolyamot létesített az analabéták képzésére: egyet a polgári elem és kettőt a katonaság számára, a hol 180 jelentkező van. A tanfolyam vezetői: *Durst Győző*, *Reményik Lajos*, *Chityil Pál*, *Wick József* és *Székely Adolf*. — Örömmel vette tudomásul az igazgatóválasztmány, hogy a Kör szabad-liceuma nagy népszerűségnek és látogatottságnak örvend. — A *Greguss-szoborra* 83 kor. gyűlt be, már rendeltetési helyén van. — Az igazgató-választmány felhatalmazta a titkárt, hogy az alapszabályokat, ha lejönnek a minisztériumtól, 1000 példányban nyomassa ki. — A vallás- és közoktatásügyi

AZ «EPERJESI LAPOK» TARCZAJA.

Péterfillérek.

Írta: **Markos Olivér.**

Poros aktacsomók szürke mélyéből szomorú írás kerül a kezembe. Durva papiroson, rendetlen sorokban, reszkető vonású, iromba betűk sorakoznak zavaros összevisszaságban. Megnézem közelebbről: kérvény, szegény özvegyasszony alázatos kérvénye, bocssásák haza az ő fiát, az ő jó fiát, egyetlen ámaszát, a kit a törvényszék bezárattott a télen, a miért feltörte a falusi templom perselyét és kiszedte a péterfilléreket, hogy kenyeret vehessen magának, orvosságot beteg édesanyjának...

Olyan szépen kigondolta azt a kérvényt szegény öregasszony. Egy héti nem volt se éjele, se nappala, míg kiválasztotta a legjobb, a legszebb papirost, a mit talált a faluban. Ez sem elég finom ugyan olyan hatalmas úrnak — mert a miniszternek fog írni, egyenesen a miniszternek —, de hát a város messze van, ő maga nem bír már bemenni, mást meg kit küldjön? Nincs senkije a földön, csak a fia volt; azt is becsukták azok a kegyetlen pesti urak!... De ki fogják eresztetni, ki kell eresztetniök, ha elolvassák az ő kérvényét. Hiszen a miniszternek is van szíve, ő is csak megszajnája a szegény özvegyasszonyt, a kinek egyetlen gyámolát vitték el öreg napjaira. Azután meg nem is tesz többé soha olyant az ő fia, tessék elhinni, soha többé; ő mondja ezt, az édesanya! Most az egyszer se tudja, hogy

tehetett ilyet; de hát bizony akkor kemény idők jártak a szegény emberre és ők nagyon éhesek voltak...

Hogy nem fogja elolvasni a miniszter az ő kérvényét? Ejnye, ejnye, hogy is juthat ilyen csúnya gondolat az eszébe! Már hogyné olvasná el, mikor ő olyan szépen megírta. Két éjszaka írt rajta, mert nappal nem ért rá: sóprógetni kellett a templomot, tisztogatni a gyertyatartókat, hogy összekoldulhasson valahogyan annyi pénzt, a mennyibe majd a posta kerül. Két éjszaka írt rajta... Kínos munka volt öreg szemeinek! Mert bizony már el is felejtette kissé azokat a furcsa betűket! De most már megvan a kérvény, holnap elküldi és holnapután talán már itt is lesz a fia!... Holnapután? No, az tán mégis kissé hamar volna! Hiszen, hogy' is mondta a jegyző úr? A kérvényt a törvényszék küldi fel a miniszterhez... aztán a miniszter elmegy a királyhoz, vagy talán csak ír neki... aztán kieresztik végre az ő drága fiát? Persze, persze... ebbe mégis beletelik egy-két nap... no, de egy hét múlva már feltétlenül itt lesz a gyerek!

... Elgondolkodva olvasom a reszkető írású, iromba betűs kérvényt és eszembe jut a szegény özvegyasszony-nak és árva fiának szomorú históriája... magam előtt látom a reszkető kezű, ősz öregasszonyt, a ki egyetlen gyermeke kiszabadulását várja...

Keskeny szalmaágyon, sötét, hideg szobában kínlódott az anyja. Kenyerük nem volt, a pénzük elment már régen orvosságra és a szél úgy zúgott odakinn, oly kisértetiesen csapkodta a papirossal beragasztatott

ablakba a havat... A törött ablaküvegek rezegve zörögtek és a szél egy-egy nagyobb rohamára beszakadással fenyegetett az üveg hiányosságát pótló újságlap is...

Odakünn vecsernyére harangoztak. A fiú letörölte az egyik ép ablaktábláról a piszkot és kinézett. Az utcán a vecsernyére szállingózó emberek imbolygó árnyai látszottak. Csizmájuk alatt egyhangúan csikorogt a friss hó...

— Elmegyek, anyám, én is a templomba — szólalt meg a fiú — talán összekoldulhatok valahol pár krajczárt, hogy legalább kenyérré legyen...

— Eredj fiam, eredj — biztatta anyja is — én majd csak elleszek addig itt magam is! Menj és imádkozzál, fiam... kérd a jó Istent, hogy ne hagyjon el bennünket nyomorúságunkban... Mert az Isten jó és irgalmas, nem feledkezik meg az árvákról és özvegyekről!

S a fiú elment. Alig ért ki az utcára, vad szél-roham csapott sivitva az arcába és pokoli tombolással tépázta a fiú gyér ruházatát. Dideregve, velőig fáva, görcsösen vont a szorosabbra rongyait magán és fogvaczogva dörmögé:

— Igen, az Isten jó, az Isten irgalmas, nem hagyja el az özvegyeket és árvákat... de miért kell hát akkor nekem itt dideregnem, míg mások nyakig dözsölnek a jóban?...

Reszketve állt meg a templomajtóban, sovány kezeit bátortalanul nyújtogatta előre, lesütött szemmel, tompa hangon nyögte:

miniszterhez kérvényt intézett az elnökség, állandó évi szubvenczióért. — Örömmel vette tudomásul az igazgatóválasztmány a nagysárosi vidéki választmány megalakulását. A Szepesmegyei Történelmi Társulat táviratilag üdvözlö a Kört 25 éves jubileuma alkalmából. — Helyesléssel vette tudomásul az igazgatóválasztmány, hogy az elnökség, a helybeli helyőrség tisztikarával karöltve, jótékony hangversenyt rendez a jelenleg Boszniában állomásozó katonák karácsonyi ajándékára. — Több, csekélyebb fontosságú ügy elintézése után a gyűlés az elnök lelkes elintézésével véget ért.

A családtagsági díjakat 1909. január 1-jétől kezdődőleg — a módosított alapszabályok értelmében — 4 koronáról 6 koronára emelte az igazgatóválasztmány.

Az idegen nyelvi választmány francia háziestélye decz. 22-ikén, kedden délután 6 órakor lesz.

Hangverseny. Az eperjesi helyőrség tisztikara és a Széchenyi-kör decz. 16-ikán, a Boszniába vezényelt katonák karácsonyi ajándékai céljára, fényesen sikerült hangversenyt rendeztek. A műsor első pontja „Lohengrin” bevezető-zeneje volt, a melyben a helybeli katonazenekar remekelt, Hoffmann karnagy művészi vezetése alatt. Vezénylőpálcájára valóságos varázsvesszővé alakul az ő kezében és nagy zenei tudásával a mű legrejtettebb szépségeit is érvényre juttatja. Mint máskor, úgy ezúttal is orkászertű tapsviharral üdvözölte közönségünk a közkedvelt karnagyot. Osztatlan és teljes elismerésben részesült *Moyses* Miklósné gyönyörű éneke. Kreutzer románczát, az „Éji szállítás Granadában” című operából adta elő; utána pedig Schumann „A két gránátos” című híres dalát énekelte. Rokonszenves megjelenése és kifogástalan, tiszta csengésű hangjával egy csapásra meghódította nagygyönyörű és műértő közönségünket. Férje, *Moyses* Miklós diszkrét és alkalmazkodó kíséretével nagyban hozzájárult a szám kiváló sikeréhez. A műsor harmadik pontjában Hoffmann karnagy művészi hegedűjátékával gyönyörködtette a hallgatóságot. Mesteri módon kezeli hangszerét és mély érzéssel, szívhezszólóan adta elő Wieniawsky „Legendáját”, valamint Drdla „Románczát”. A lelkes ovációkat ráadásul köszönte meg. Zongorán *Becht* József kísérte ügyesen. Az eperjesi gör. kath. kántortanítóképző-intézet dalkara, *Fetrászevich* Pál vezetésével, egybevágó és harmonikus énekével szintén nagy tetszést aratott. — Az est egyik igen sikerült pontja volt *Becht* József zongora-szólója, ki Moszkovszky „Valse”-ját adta elő kifogástalan technikával. Szép játékát a közönség viharos tappsal jutalmazta, mit Grieg egyik kedves darabjának ráadásával hálált meg. Az est méltó befejezésül szolgált a katonazenekar által előadott, Wagner hatalmas alkotása: „Istenek alkonya” című dalmű gyászindulója és „Ábránd” Smetana „Eladott menyasszony” című dalműéből. Mindkettőt tökéletes művészi előadásban élveztük. — Nagy hála és elismerés illeti a rendezésért *Matherny* Gusztávot, a zene- és képzőművészeti szakválasztmány elnökét, ki fáradságot nem ismerő buzgalommal készítette elő a rendelkezésére álló igazán rövid idő alatt a magas, művészi színvonalon álló, zeneestélyt, és örömmel jegyezzük meg, hogy a nemes célért való lelkes fáradozását szép anyagi siker koronázta.

— Ne hagyjanak éhen veszni bennünket, az Isten áldja meg keneteket!... Anyám beteg, kenyérünk nincs, könyörüljenek rajtam kigyelmeitek!... Majd meg szolgálom, meglássák, tavasszal... eljövök majd segíteni a szántásnál, vetésnél... Csak ne hagyjanak elpusztulni!...

Híába! Darabig csak túrték, csak hallgatták rimánczokait, végre rátámadtak valamennyien:

— Elmenj innen, te gazember, te falu lustája, te!... Hát nem ég ki a szemed, nem restelsz ilyen nagy kamasz létedre koldulni!?... Hát azért adott neked az Úristen egészséges kezét-lábat, hogy itt koldulj, a helyett, hogy dolgoznál?... Miért nem mégy be a városba: talál ott munkát az ilyen erős fickó, ha akar dolgozni! Persze, kényelmesebb itt henyélni az anyád nyakán!...

Megszégyenülve sompolygott odább. Szíve összefacsarodott, lepergő könyeit ökölbe szorult kezeivel törölte le hideg arcáról. Városba menjen, cselédnek?... Könnyű azt mondani, de ki fogja akkor ápolni beteg anyját?

Lassan bevándorolt a templomba: ott mégis melegebb van valamivel, mint kinn ebben a czudar időben. Legalább megpróbál imádkozni, a mint az anyja tanította, imádkozni ahhoz az Istenhez, a ki jó és irgalmas, a ki nem hagyja el az árvákat és özvegyeket, a ki meghallgatja a hozzá fohászolókat.

Köszönetnyilvánítás. A jelenleg Boszniában állomásozó katonák karácsonyi ajándékára rendezett hangversenyen felülfizettek: Bolberitz alvezredes 7 kor.-t, Bánó Aladár 4, Semsey Boldizsár 10, Zaborovszky Béla 10, Hoffmann Mór 7, Vilecz János 4, Szinyei Merse István 5, Tahy József 3, dr. Balpataky Imre 10, Bohrandt Lajos 2, Balogh József 4, 67-es tisz 5, dr. Schmidt Gyula 7, Hanikif Hugó 6, Trezics 6, Wallingerné 1, dr. Müller Bertalan 4, Gregor Gerő 5, dr. Rosenthal Adolf 4, dr. Ghillány György 6, öz. Simkó Mátyásné 2, Gömör János 6, Kósch Árpád 5, Holénia Gyuláné 10, dr. Semsey József 3, Matherny Gusztáv 2, Brad 5, Tüzérszázados 1, Uhlarik Mátyás 10, dr. Vojtovich József 5, Kramer Henrik 4, br. Henneberg 9, br. Ghillány Imre 20, Berzeviczy Elek 2, dr. Barcsay Kálmán 3, Károly Artur 2, Fűzy Alajos 2, dr. Mikler Károly 5, Faragó József 2, N. N. 2 kor.-t, összesen 210 koronát. A hangverseny összes bevétele volt a felülfizetésekkel együtt: 961 kor. 50 fill., összes kiadása: 235 kor. 92 fill., *tiszta jövedelme tehát 725 kor. 58 fill.* Ez összeget rendeltetési helyére juttattuk. — A nyilekű felülfizetőknek s mindazoknak, a kik a hangverseny sikere érdekében közreműködtek, hálás köszönetünket fejezzük ki. Az eperjesi helyőrség tisztikara nevében: *Bolberitz* alvezredes s. k.; az Eperjesi Széchenyi-kör nevében: br. *Ghillány* Imre elnök, dr. *Wallentinyi* Samu titkár.

Népszerű felolvasás. Az Eperjesi Széchenyi-kör f. hó 13-ikán, vasárnapon tartotta második népszerű estélyét, melyen „*Miért oly sok a beteg?*” címen dr. *Csatary* Ágost egyet. magántanár tartott előadást. Közvetlen és vonzó előadásában kimutatta, hogy az embert számtalan oldalról támadó betegségekkel szemben való védekezés *nem annyira a betegség gyógyításában, mint inkább annak megelőzésében áll.* A betegségeket három csoportra lehet osztani: a *tuberkulózisra, a fertőző-betegségekre és az alkoholizmusra.* Statisztikai adatokkal mutatja ki, mily végzetes az emberiségre nézve a tuberkulózis terjedése; a mindinkább terjedő betegség évenként több áldozatot kíván, mint legnagyobb háború. Nem kevéssé pusztít az alkoholizmus. Élénk színekkel festi ez utóbbinak erkölcsöt és testi szervezetet romboló hatását s kiemeli az alkoholizmus elleni küzdelemnek minden tekintetben áldást hozó törekvését. Az előadás második része foglalkozik azokkal az intézkedésekkel, melyek e betegségek keletkezésének, illetőleg terjedésének megállítására foganatosítandók. Ezen intézkedésekhez tartozik a város lakosságának egészséges ivóvízzel való ellátása, modern kórházaknak építése és a községekben orvosi állásoknak szervezése. Előadása végén hasznos utasításokat ad különösen a családoknak, mit tehetnek egészségük megóvása érdekében lakásuk tisztántartásával, kellő szellőztetésével s a beteg családtagoknak elkülönítésével vagy kórházban való elhelyezésével. A nagyszámú, élőkélő közönség rendkívül feszült figyelemmel kísérte az érdekes előadást s megelégedésének élénk tapsviharral adott kifejezést. Az előadást megelőzőleg *Dávid* Károly theol. hallgató elszavalta mély érzéssel s nagy sikerrel *Várdi* Antalnak „*Judas*” cz. költeményét. A zenepontokat *Gönczi* Elek kedvelt zenekara látta el.

A következő előadás december 20-ikán délután 5 órakor lesz a városi *Vigadó* nagytermében, melyen

A plébános éppen a könyörületeségről beszélt. Kenetes szavait áhitattal hallgatta a falu vallásos népe. Aztán hozták a perselyt. Kinyiták a pénztárczák, előkerültek a krajczárok a zsebkendők csücskéből... nem maradt adósa senki az Úristennek.

A fiú nézi... látja a pénzt, hallja a csengését, látja, hogy a kik őt elkergették, hogy nyúlnak most mind a zsebükből... Pedig ő nem kért ennyit, neki kevesebb is elég lett volna. De, úgy látszik, az Isten több pénzt kíván, mert már telik a persely, hangzik a sok krajczár csengése, kongása... Mire az Istennek ez a sok pénz?... A plébánosnak kell — gondolja magában fiú, — látta már nem egyszer, mikor vasárnap, mise után a pap meg az egyházi kiöntötték a sok krajczárt és a plébános elzárta nagy ládjába. Hát bűn volna az, megharagudnék-e érte az Úr, ha ő most kivenne abból a perselyből néhány krajczárt, csak annyit, a mennyi kenyérré kell!

Az egyházi letette a perselyt az ajtó mellé. Nem néz ide senki. Valami úgy húzza, úgy vonja a persely felé. Már nem fázik, melege van és mégis reszket, mégis vacognak fogai. Nem képes gondolkodni: a gondolatok össze-vissza kóvályognak zavaros fejében. Ugyan mire még ez a habozás? A persely nincs is most lakással becsukva, csak egy gyöngye nyomás kell és kinyílik. Nem látja senki, nem fogja észrevenni, nem fogja megérezni a kárt senki. Hiszen van a papnak elég pénze... Az Isten pedig jó, végtelen irgalmú

dr. *Flórián* Károly, jogakadémiai tanár tart előadást a „Munkásbiztosításról”. Az előadás vázlata:

I. A munkásbiztosítás alapfogalmai. A munkás gazdasági helyzete a czéhek és a jobbágyság korában és a modern gazdasági életben. A kényszerbiztosítás elve. A munkásbiztosítás ágai.

A betegség esetére való biztosítás. A betegsegélyezés Magyarországon az 1891: XIV. t.-cz. előtt: 1. a munkaadók törvényes kötelezettsége; 2. szövetkezeti alapon létesült betegsegélyező-egyletek. Az 1891: XIV. t.-cz. Az 1907: XIX. t.-cz.

II. A betegsegélyezés jelentősége számokban. Példák a betegsegélyezésre.

III. Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló 1907: XIX. t.-cz. főbb intézkedései: 1. A biztosítottak köre. 2. A biztosítási szervezet. 3. A betegség esetén nyújtandó segélyek. 4. A költségek fedezése. 5. Vítás kérdések elintézése.

H I R E K.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Weidmann* Péter okl. tanítót Bártfahályóra néptanítónak; a belügyminiszter *Borbás* Géza kisszebeni városi irnokot ugyanoda állami anyakönyvvezető-helyettesévé kinevezte.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Tompa* József állami elemi iskolai tanítót Bártfahályóról Kisiratosra; a Ksod. vasút vezérigazgatója *Pozsonyi* Zsigmond hivatalnokot Rózahegy-fonógyárra, mint állomásfőnököt, *Halmi* János ellenőrt Podolinból Eperjesre, *Spreitzer* Ferencz hivatalnokot Orlórlól Liptószentmiklósról, *Lasary* Géza hivatalnokot Liptószentmiklósról Orlóra, *Köller* János hivatalnokot Iglórlól Bártfára, *Andreides* Géza hivatalnokot Kiszuczajhelyből Kisladna helyett Várnára, *Porcsolt* Andor hivatalnokot Várnáról Kisladnára áthelyezte.

— **Új műszaki tanácsos.** A király *Dóbiás* Ede főmérnöknek, a sárosvármegyei államépítészeti hivatal főnökének, a műszaki tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Új egyetemi magántanár.** A budapesti tudományegyetem jog- és államtudományi kara dr. *Erekly* Istvánt, az eperjesi jogakadémia ny. r. tanárát, a magyar közigazgatási jogból egyetemi magántanárrá, kitűnő sikerrel képesítette.

— **Esküdtbírói elnökül** Eperjesre a kassai kir. ítélőtábla elnöke az 1909. évre újból *Uhlarik* Mátyás törv. elnököt, helyettesül pedig dr. *Körtvöllyessy* Dezső törv. bírót jelölte ki.

— **Eperjesi írók munkálkodása.** *Mayer* Endre, az eperjesi ev. theol. akadémia dékán-tanára, „*Jézus Krisztus és a szocializmus*”; *Draskóczy* Lajos, ugyanazon intézet tanára, „*Az evang. egyházi beszéd története, tekintettel a szövegválasztásra*” cím alatt szociológiai és hittudományi, illetőleg hittudományi munkákat adott ki; dr. *Rész* Mihály, jogakadémiánk tanára, pedig a PESTI NAPLÓ decz. 6-iki számába „*Méreg*” címen figyelemreméltó vezércikket irt.

— legalább így mondta az anyja, — megbocsát a szegény árvának, a kinek kenyérré kell a krajczár...

Közelebb csúszik. Egy pillanat... és kezében van a pénz, érzi a krajczárok delejes fogását... De mi ez? Micsoda zúgás ez itt körülötte? Észrevették. Mene-külne, de nem bír, elfogják... és ő zavarában, szegényében egyre csak az anyja szavait mormolja:

— Az Isten jó... az Isten irgalmas...

...Szegény özvegyasszonynak és árva fiának szomorú históriája. A fiát becsukták a csúf, lelketlen bírák s azóta a szegény öregasszony fia hazatértét napról-napra várja...

A minisztérium iktatóhivatalában a beérkezett iratokat rendezgeti két hivatalnok. Kedélyesen diskurálva, nyakig cigarettafüstbe burkolva, ütök agyon az egyhangú hivatalos élet unalmát. Egyszerre csak meglepetten kiált fel az egyik:

— Nézd már, micsoda bolondos, furcsa frás!

— Az ám! Valami vénasszony kegyelmi kérvénye a fiáért, a ki kilopta a péterfilléreket a templom perselyéből. Már négy hónapja ül a gazember. No, ülhet még egy-két hónapig, ez majd később is ráér!

Azzal bedobta nagy szekrény sötétlő mélyébe a reszkető kezű öregasszony iromba betűs, kúszált írású kérvényét.

...S valahol messze, szűk, sötét szobában a szegény özvegyasszony az ő árva fiát várja, reménykedve várja...

— **Esküvők.** *Saárossy-Kapeller* Ferencz, cs. és kir. asztalnok, decz. 10-ikén nőül vette *Königsberg* Fidé, birodalmi gróf és neje Ormos Irén leányát, *Emiliát*.

Terray Gyula, m. kir. erdész (Tótsóvár), decz. 15-ikén Eperjesen, az evang. templomban házasságra lépett *Merényi* Gyula, m. kir. erdőtanácsos (Tótsóvár) leányával, *Laurával*.

Dr. *Eger* József eperjesi ügyvéd decz. 29-ikén tartja Ruttkán esküvőjét *Fischer* Blankával.

Nagy Miklós, a löcsei főgimn. tanára, december 22-ikén házasságot köt *Szinyei Merse* Kálmán polyánfalvai földbirtokos leányával, *Zsófiával*.

— **Templomi zene.** Az eperjesi r. kath. főtemplomban decz. hó 25. és 26-ikán, vagyis karácsony első és másodnapján, helybeli hölgyekből és urakból alakult vegyes énekkar, katonai zenekarkísérettel előadja *Moyzes* Miklós C-dur miséjét, a mely a budavári koronázó Mátyás-templom állandó műsorába van fölvéve.

— **Megyének és városunk a tüdőbetegekért.** Társadalmunkban mind nagyobb visszhangot kelt lapunknak az a fölhívása, hogy az idény során a szegénysorsú tüdőbetegek embermentő alapjára hangversenyt rendeznek. Ebben az is segítségre jön, hogy a József Kir. Hercege Szanatórium Egyesület az operaház egyik jeles művésznőjét kérte föl közreműködésre. A rendező-bizottság legközelebb alakul meg. Alig van pártolást érdemlőbb, szebb cél, mint azokért a halál jegyeseiért fáradozni, a kiket visszaadhatunk az életnek, családjuknak; s hogy a helyi, szintén támogatást igénylő szép célok ne álljanak az emberbaráti törekvés útjába, örömtünkre van megírni, hogy a megtartandó estély jövedelméből helyi illetőségű beteget fogjak fölvenni a József-Szanatóriumba. Merjük hinni, hogy szavunknak visszhangja lesz, s a nemes lelkek a szép törekvést nem altatják el, hanem diadalra segítik.

— **Meghívó.** Mint minden évben, úgy most is megtartatnak a háromnapos lelki-gyakorlatok az Angolkisasszonyok «Sancta Maria»-intézetében, melyre az Oltáregylet, a Mária-Kongregáció tagjait, a város és környék előkelő hölgyeit ezennel meghívja az intézet. A lelki-gyakorlatok december 28-ikán d. u. 5 órákor bevezető szentbeszéddel kezdődnek és január 1-jén közös szent áldozással végződnek. A szentbeszéd sorrendje a következő: d. e. 9 órákor, utána szentmise, és 1/2 11 órákor, d. u. 3 órákor, utána áldás. Visszatekinteni az év alkonyán a vett jótéteményekre és azokért a jó Istennek hálát adni, ez legszentebb kötelességünk; míg oltalmát, áldását az újév minden napján önmagunk és hozzátartozóink számára kérni, ezt saját jólétünk kívánja. Mindkettőhöz a legjobb alkalmat a lelki-gyakorlat nyújtja. Hozza Isten tehát a mélyen tisztelt hölgyeket minél számosabban, minél pontosabban!

— **Karácsonyi occasio** alkalmából az idényből felmaradt női ruhakelmék és selyemblúzok, boák és karmantyúk rendkívüli olcsó árban lesznek eladva decz. 31-éig *Zavatsky* Szilárd divat- és vászonkereskedésében.

— **A késmárki új ev. lelkeszt.** Kirchnopf Gusztávot, hivatalába nov. 29-ikén igtatták be ünnepélyesen Székely István és Kübecher Albert főesperesek, úgy Lersch Kornél egzházmegeyi felügyelő.

— **Evang. diakonissza-nő egyesület** alakult Iglón, dr. Walsér Gyula lelkes több esztendei fáradozása eredményeként. Elnökké Senger Augustát, alelnökké pedig dr. Walsér Gyulánét választották meg. Az egyesület célja a szemvedő embereknek—valláskülömbőség nélkül—testi és lelki ápolása.

— **Csillogó karácsonyfa-diszek** *Theiss* Árminnál.

— **Az Eperjesi Tanári-kör** decz. 12-ikén rendezte második felolvasó-estélyét nagyszámú közönség jelenlétében. *Perényi* Vilmos koll. főgimn. tanár tartott előadást a drótnélküli táviratozásról. Először azokkal az elméletekkel foglalkozott, a melyek a természeti tünemények lényegének magyarázatául szolgálnak s melyek szerint az összes természeti tünemények: a hang-, fény-, hő-, mágneses és elektromos tünemények, mind mozgásra vezethetők vissza, szemben a régi elméletekkel, melyek a tüneményeket anyaggal (fluidummal)

igyekeztek megmagyarázni. *Maxwell* elektromágneses fényelmélete szerint az elektromos és elektromágneses jelenségek nem egyebek, mint az egész tért betöltő anyagnak rezgése s ezek azonosak a fényelmélet alapjául szolgáló aethernek rezgéseivel; tehát kimutatta, hogy a fényhullámok nem mások, mint elektromos hullámok. *Maxwell* elméletét *Herz* igazolta genialis kísérletek egész sorozatával s kimutatta az elektromos hullámok létezését. Fontos lépést tett e téren *Feddersen*, a ki a leydeni palack kísérleseirol kimutatta, hogy azok a kísérleteknek egész sorozatából állanak s így rezgéseknek tekinthetők, a melyek az aethert rezgésbe hozzák. Ilyen elektromos rezgéseket állított elő *Herz oscillator-nak* nevezett készülékével, mely nem más, mint az elektromos induktornak másodrendű tekercsével és két fémlappal összekötött gömbök. Később *Righi* vazelinolajba tette a golyókat s a golyók között átvirgató elektromos szikrák igen gyors rezgéseket állítottak elő. E rezgéseket *Herz* köralakú, egy helyen alig 1 mm. hosszúságban megszakított drótkarikával, az ú. n. *resonátorral* felfogta, a mikor is a megszakítás helyén alig észrevehető szikrát kapott. Igen alkalmas az elektromos hullámok vizsgálatára *Branly rezonator-kohererje*, mely nem egyéb, mint vékony üvegszóbe két vezetődugóval elzárt fémreszelék; e fémreszelék — *Branly* megfigyelése szerint — csak akkor bocsátja át az áramot, ha elektromos hullámok hatása alá kerül és akkor addig vezeti az áramot, míg meg nem rázzuk. Ha ilyen koherert és elektromos csengetyűt galvánteleg áramkörbe kapcsolunk, úgy a csengetyű csak akkor szól meg, ha az oscilátorból elektromos hullámok érkeztek a kohererhez. Ezen készülék alkalmas tehát az elektromos hullámok kimutatására. Előadó igen sikerült kísérletekkel igazolta az elektromos hullámok létezését; bemutatta továbbá azoknak néhány tulajdonságát; bemutatta, hogy az elektromos hullámok éppen úgy, mint a fényhullámok, egyes anyagokon áthatolnak, másokon nem; így a fán keresztül akadálytalanul haladnak át; s az elektromos hullámok útjába helyezett deszka dacára a csengetyű zavartalanul megszólalt, de elhallgatott rögtön, a mint előadó fémlapot tett a hullámok útjába. Nem szólalt meg a csengetyű akkor sem, a mikor előadó testével takarta el a koherert, a mi bizonyítja, hogy az emberi test nem bocsátja át a hullámokat. A *Righi*-oscillátort és *Branly* koherert igen ügyesen alkalmazta *Marconi* olasz fizikus a drótnélküli táviratozásnál, a mennyiben az utóbbit távirókészülékkel kapcsolatba hozta. *Perényi* megismertette aztán a közönséget a dróttalan táviratozás két főalkotórészeivel, a *jeladó* és *jelfogó* készülékkel, főbb alkotórészeivel, rendeltetésével s végül kísérletileg is bemutatta a dróttalan táviratozást. A közönség élénk érdeklődéssel s feszült figyelemmel hallgatta az érdekes és rendkívül tanulságos előadást és zajos ovációban részesítette az előadó tanárt. Az előadást megelőzőleg, *Maixner* Emil koll. főgimn. VIII. o. t. szavalta Nil: «A Körös partján» cz. költeményét, melynek szép alap gondolatát: a beteg ifjú utolsó vágját hatásosan domborította ki. A felolvasó-estély utolsó pontjaként a kir. kath. főgimn. zenekara, *Fürley* Vilmos VIII. o. t. vezetése alatt, magyar dalokat játszott szép, czigányos modorban.

— **Dr. E. Nagy Olivér**, a kassai állami jogakadémia tanára, újabban Königsbergben (Északkeleti Poroszország) és Halleban tartotta meg — a vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából — közjogi előadásait. Mindkét alkalommal nagyszámú és előkelő közönség volt jelen. A hallei előadásra a meghívókat a halle-wittenbergi Frigyes egyetemen alakult «Magyar Egyesület» bocsátotta ki, s ilyent lapunknak is küldött.

— **Jogásztáncszestély.** Az Eperjesi Joghallgatók Testülete febr. 6-ikára a városi Vigadó helyiségében fényes, bálszerű jogásztáncszestély rendezését tervezi. A kiküldött bizottság az előkészítés munkálatait ezen, bizonyára igen jól látogatott vigalomnak érdekében már megkezdette.

— **Czégügyek.** *Wenczel* István eperjesi fűszer erereskedő üzletét másnak átadván, czégét törölte. — Az «Ormianer F. és Schützer J.» eperjesi czégből Schützer Jakabot a törvényszék törölte.

— **Igazán gyönyörű volt az este**, de ma már bűnhődni kell ért. Nem maradhatok többé a szabad levegőn, a nélkü, hogy éjjel ne köhögjek; nem tudok aludni és napokon át nyomó-

rultul érzem magam. — Ugyan, kedves Nagysád! Hát miért nem használ Fay-féle eredeti szódai ásvány-pasztillákat? Ajánlom, hogy mialatt a szabadban ül, néhányat szopogasson, azután elalvás előtt még egy-kettőt és meg fogja látni, hogy a köhögés nem fogja többé gyötörni és kitűnően fog aludni. Fay eredeti szódai ásvány-pasztillát dobozonként 1 kor. 25 fillérért

— **Az Eperjesi evangélikus gyámintézeti Nőegylet** szokásos karácsonyfa ünnepét ez évben decz. 22-ikén d. u. 3 órákor, a Kollégium dísztermében; decz. 23-ikán pedig az evangélikus szegényekházában fogja megtartani, melyre az érdeklődő közönséget, a nevezett nőegylet tisztelettel meghívja

— **Teaestély.** Az Eperjesi ev. gyámintézeti Nőegylet évek óta megtartott s jóhírű teaestélyét február 6-ikán fogja megtartani.

— **Az Osztrák-Magyar Bank Sárosban**, az 1906 év végéig földbirtokokra 498 ezer, bérházakra pedig 58 ezer kor. jelzálogkölcsonót adott. Összehasonlítául közöljük, hogy szepesvármegyei földbirtokokra 2 millió 762 ezer; zempléni földbirtokokra 4 millió 361 ezer; abaúj-tornavármegyei földbirtokokra 756 ezer és kassai bérházakra 1 millió 157 ezer kor. jelzálogkölcsonót engedélyezett. Szepes- és zemplénvármegyei bérházakra, úgy kassai földbirtokokra kölcsonóket nem adott.

— **Vasárnapi munkaszünet felfüggesztése.** Az O. M. K. E. kérelmére, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a decz. 20-ikára eső vasárnap a munkaszünetet egész napra felfüggesztette.

— **Nyugtázás.** Az Eperjesi ev. gyámint. Nőegylet kezdeményezte azon intézményre, mely szerint a helybeli tanintézetek szegénysorsú tanulói meleg reggelivel volnának ellátandók, *Kresz* János úr Kassáról 2 koronát adományozott. Midőn ezen szives adományaért hálás köszönetet mondunk, ama óhajnak adunk kifejezést, vajha mentül többen követnék e nemes példát, hogy azáltal lehetővé válna a helybeli iskolákban lévő, mintegy 70 szegény tanulót, kik a reggelizést nélkülözni kénytelenek, meleg tejjel elláthatni. Az Eperjesi ev. gyámint. Nőegylet nevében: dr. *Szteho* Jánosné, elnök. *Mayer* Endre, titkár. *Vogel* Béla, pénztáros.

— **Friss dunai halak** minden péntekre előjegyezhetők *Kun* Sándor (ezelőtt Holénia) fűszer- és csemege-üzletében.

— **Az eperjesi Vöröskereszt második teaestéje** január 9-ikén lesz. A teaestét öv. *Semsey* Adolfné elnöklése mellett: *Bánó* Aladárné, *Ludmann* Paula, *Martényi* Árpádné, dr. *Müller* Bertalanné, *Péchy* Elekne és *Thror* Gyuláné értekezletben beszéltek meg Teázás közben tombolajáték is lesz. Belépőjegy 1 kor. 20 fillér. A kedélyes társasösszejevetel látogatottnak ígérkezik. Az egyesület e teaestélyekkel a jótékony cél mellett a látszólagos társadalmi ellentétek megszüntetését is feladatául tűzte. Kérjük a hölgyeket, hogy e házas jellegű estélyre egyszerűen jelenjenek meg. Az egyesületnek Szilveszter-estére tervezett mulatsága, a róm. kath. társadalomra való tekintetből, elmarad.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Bodnár* András, *Bruder* Mór, *Lichtig* Jakab, *Weisz* Jónás, *Wollner* Mór és *Stern* Ignác urak 10 koronát adományoztak az Izr. Nőegylet népkonyhája javára. Fogadják az asztaltársaság hálás köszönetünket. *As elnökség.*

— **A Richter-féle horgony kö- és hidépítő szekrények** eredeti áron Eperjesen *Theiss* Árminnál, Fő-utca 58. szám alatt, kaphatók.

— **A M. Kárpát-egyesület Eperjesi Osztálya** — *Uhlarik* Mátyás elnöklése alatt — nov. 29-ikén választmányi ülést tartott. Ez a fényképpályázat elbírálására bizottságot küldött ki és örömmel vett tudomást arról, hogy az Osztály diákszállója kitűnően bevált. Elhatározta, hogy ezt az üdvös intézményt továbbra is föntartja s hogy egyedül érkező diakokra is kiterjeszti. A Budapestten tartandó felolvasás határnapjával február második fele van megállapítva; a felolvasás tárgyául Sárosmege nyugati része fog szolgálni. — A borkúti nyári forgalom emelése céljából a kassa-oderbergi vasút az iránt fog megkeresni, hogy Eperjesenyicze a délutáni és esti vonatnál föltételes

Tüdőbetegek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza
 minden számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.
 Milyen értékesen utazásokat is kínálnak, hányan mindenképp „Roche” eredeti oromagóidat.
F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Sirolin”
 Emeli az étvágyt és a tevélyt, megemeli a köhögést, vésledeket, éjjeli izzadást.

„Roche”
 Elnöki orvosi rendelőre a gyógyszerházaiban. — Az Országos és — kassai.

megállólhelylyé szervezessék. E kérelemhez a városi és megyei hatóság is csatlakozott — A választmány ezidén is téli kirándulásokat határozott el: dr. Flórián Károlyt tátrai kirándulás, Schönwiesner Jánost pedig kisebb kirándulások rendezésére kérte föl. Együttal — Uhlik Mátyás elnök indítványára — a ródi-sportnak Eperjesen való meghonosítása érdekében mozgalmat indít, hogy ezáltal is a nagyközönséget a szabad természet fölkeresésére és élvezetére szoktassa. A Faragó József elnökletével kiküldött többtagú bizottság megfelelő ródi-pályákról gondoskodik s minden intézkedést megtesz aziránt, hogy ez a téli sport Eperjesen is mielőbb meghonosodjék. A bizottság — úgy tudjuk — még aznap eljárt megbízatásában s a Tábor-hegyen több, kitűnően alkalmas ródi- (szánkázó-) pályát talált s az Osztály központi irodája (Theisz Á.) útján több ródi-szánt már meg is rendelt. Az igen kedves és egészséges sport iránt érdeklődők a ródi-bizottság elnökénél, Faragó Józsefnél, vagy az Osztály központi irodájában részletesebb felvilágosítást nyerhetnek.

— **Agyermekfelruházó asztaltársaság** decz. 20-ikán, d. u. 6-kor Eperjesen, Palkovics Emil vendéglőjében 12 szegény gyermeket ruhával, cipővel, sapkával stb. megajándékozni fog. A nemeszelő társaságnak nem ez az első, hasonló irányú szép cselekménye; az tehát a közönségnek pártolását kétségtelenül megérdemli; miért is decz. 20-iki ünnepélyét közönségünk figyelmébe ajánljuk.

— **És mégis igaz**, hogy a legjobb, legmegbízhatóbb házszer a valódi *«Erdő-sósorszesz»*. Ezt hallani mindenkitől, a ki egyszer kísérletet tesz vele. Oly ideálisan szerencsés összetételű sósorszesz ez, a melyet mindazok, kik az *«Erdő-sósorszesz»*-t tették meg állandó házszerüknek, méltán nevezhetik az egészség örökének, nemcsak azért, mert páratlan erősítő hatással edzi a testet, hanem mert tömördek esetben szolgál csillapítóul. *«Erdő-sósorszesz»* 30, 40 filléres, 1 és 2 koronás üvegekben mindenütt kapható. Póztán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után *Kosmos* laboratórium, Győr.

— **A kath. Népszövetség** országos kongresszusát Sopronban, decz. 15-ikén tartották meg. Elnökké újból Rakovszky Istvánt, alelnökké Prohászka Ottokár püspököt és Zboray Aladárt választották meg. A Népszövetség elnökévé az országgyűlési néppárt elnöke (Rakovszky) és alelnökévé Zboray néppárti képviselő választatván, ez azt bizonyítja, hogy a Népszövetségnek politikai (néppárti) céljai vannak; az pedig, hogy Prohászka ezek mellett az alelnökséget elvállalta, azt mutatja, hogy ő a néppárttal erősen rokonszenvez.

— **Az Eperjesi Sakkör sakkversenye**, mely az egyesület helyiségében: a Berger-féle kávéházban nagy élénkséggel több héten át tartott, a napokban bevégeződött. Az első díjat Eger Mór nyerte, a másodikikat dr. Ferbstein Károly, a harmadikat Ferdinó Béla. Kivülök még többen kisebb-nagyobb értékű jutalomtárgyakat nyertek.

— **A fertőző betegségek** száma Eperjesen újból csökkent, a mennyiben vörhenybeteg összesen 8 van; egyéb fertőző baj egyáltalán nincsen, és halálzás elő nem fordult. Az egészségügynek kedvező volta mellett szól az is, hogy 1908. jan. 1-jétől decz. közepéig városunkban 485 születési és csak 287 halálzási eset fordult elő.

— **Ruhák** a legszebben tisztítatnak és festetnek *Haltenberger* Béla ruhafestő-gyárában, Kassa. Képviseivel Eperjesen *Theiss* Ármin cég által.

— **Közgyűlések.** Eperjes sz. kir. város képviselőtestülete decz. 19-ikén közgyűlést tartott. Ezen megállapították a legtöbb adót fizetőknek 1909-iki névjegyzékét, az 1909-iki városi és r. kath. iskolai költségvetéseket; határoztak Krizs Ágoston r. kath. tanító nyugdíjazásáról, Czéméte bérbeadásáról, Bruck Sándor malomlértének meghosszabbításáról, a csapatkórház építésére kiírt pályázatról (1909. tavaszán kezdik az építést) stb. — Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága decz. 21-ikén, 10 órakor közgyűlést tart. Főbb tárgyai: a költségvetés, az alispán negyedévi jelentése, Debreczen sz. kir. város átírata a «Ne temere» pápai rendeletnek érvénytelenítése iránt stb.

— **Ifjúsági madárvédő Liga.** Magyarországot immár a Nyugat országaiban is úgy kezdik emlegetni, mint a jövőben egész Európának gyümölcsöskertjét. Valóban, hazánknak éghajlata és talajviszonyai a legalkalmasabbak a legkitűnőbb minőségű és a legbővebb mennyiségű gyümölcs termelésére. A legutóbbi években gyümölcs-termelésünk és kivitelünk oly óriási mértékben föllendült, hogy már a gyakorlati haszon is ugyancsak sürget a külföldön régóta általános fa- és madárvédelem hathatós terjesztésére. E mellett az emberiesség és az általános lelki művelési szempontjai is vezették a közoktatásügyi minisztériumot, midőn, az

amerikai iskolákban 1894. óta szokásos *bird day* és *arbor day* mintájára, összes iskolánkban a fák és madarak napját életbeléptette. Az iskolák évenként egy napot, oktató és szórakoztatva, a madarak és fák ismerettségének és megkedveltetésének szentelnek. Ez az intézkedés még csak a madarak és fák kultiválására való érzéket ébresztette. Ezt a mozgalmat állandósítani és állandó eredményes munkásságban tartani lesz hivatva az a mozgalom, a mely november 28-ikán a losonci főgimnáziumban indult meg; és óhajtható, hogy más iskolákban is méltó követésre találjon. Ugyanis a négy alsó osztály ifjúságából Somló Károly és Bodor Aladár tanárok megalakították az Országos Ifjúsági Madárvédő Liga losonci osztályát. Megmérhetetlen az az anyagi, nemkülönben erkölcsi haszon, a mely a madárellet vonzó és hasznos sajátosságainak megértése révén az egyesület működéséből származik. Az állatok iránt való szeretetnek erkölcsi súlya, az állatkínzás gyűlöletessége, a madárvilág esztétikai és etikai értékének megbecsülése és mindezekhez a nyilvánvaló közgazdasági haszon mind azt ajánlják, hogy az ügyet maga a közönség is, de főleg az ország hasonló tanügyi körei buzgón fölkarolják. Ezeket a sárosvármegyei közép- és népiskolák figyelmébe ajánljuk.

— **Elítelt fogműves.** *Kelen* Adolf volt eperjesi, jelenleg kisszebeni fogműves neki meg nem engedett, ú. n. véres műteteleket is végzett a fogak körül. E miatt több fogorvos őt följelentette, a rendőrség műszereit lefoglalta, *Fekete* Imre járásbíró pedig őt 300 kor. pénzbüntetésre, a műszereit elkobzására, és a költségek megfizetésére kötelezte. Az ítélet ellen dr. *Weisz* Emil kir. ügyészégi megbízott a törvény előírta elzárásbüntetésnek mellőzése, dr. *Böhm* Aladár védő pedig az elítélés miatt felebbezéseket jelentettek be.

— **Görvélykörös gyermekek** szedjék a *«Sirolin-Roche»*-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános jó érzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ, mint a csukamájolaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

— **A kassai Állami Tisztviselők Köre** december 6-ikán megalakult. Elnökké Hedry Lőrincz táblabíró, társelnökké Pál Imre posta- és táviratigazgatót, alelnökké Bassó Bertalant és Zalka Zsigmondot, titkárrá dr. Pap Illést választották meg. Tiszteletbeli elnökök lettek: Szalay László főispán és gr. Batthyány Tivadár. Hedry elnök programbeszédében a következő czélokat jelölte meg: szolgálati pragmatika, a hitelviszonyok, a státus és a fegyelmi eljárás javítása, a lakbérnek a nyugdíjnál beszámítása, internátusok a hivatalnokok iskolásgyermekei részére, tisztviselői telep létesítése stb.

— **Köszönetnyilvánítás.** Szegény tanulóink karácsonytájjára eddig a következő kegyes adományok érkeztek: Ybl Miklós 5 kor., Wunsch Irén 2 kor., öz. Ebner Miksáné 4 kor., Weber Emilia 6 kor., Rittinger Emilia 1 kor., Pálesch Árpádné 2 kor., Stofánkó Mariska 30 fill., Zaborovszky Kornél 10 kor., Szeghy Ágoston 1 kor., Gromann Emilia 4 kor., Libay Miklós 2 kor., Petrassevich Elekné 5 kor., dr. Vaday Kálmánné 4 kor., dr. Sebeők Antal 2 kor., Diószeghy Pálné 5 kor., Sárosi János 1 kor., Baán nővérek 6 kor., Roskoványi Ella 5 kor. és ruhanemű, Jakubék Mária 1 kor., Bukovics Margit 60 fill., öz. Bodnár Józsefné 240 kor., Takács Józsefné 5 kor., Fuló Lajos 5 kor., Toman Emil 3 kor., Vilhelm Etelka 2 kor., Fedorcsák Mária 1 kor., Annau Endréné 2 kor., Pater Margit 1 kor., Kolozsi Anna 1 kor., Lénárt Erzsébet 1 kor., Kőszeghy Mariska 2 kor., Flangl Józsa 2 kor., Magyar József 4 kor., Fillya István 1 kor., Bakó Bertalan 3 kor., Zavatzky Szilárd egy vég kelmét, Kassay István 10 kor., dr. Balpataky Imre 3 kor., Tauth Viktor 4 kor., Kotora Mari 20 fill., Zadsora Erzsébet 1 kor., Stahur Anna 1 kor., Soltész Margit 2 kor., Vintner Anna 1 kor., Mészáros Márta 2 kor., Gyury Magda 60 fill., Stucker Margit 2 kor., Répássy György 5 kor., öz. Ghillány Józsefné 3 kor., Thrór Gyuláné 10 kor., Ágoston Károly 5 kor., Hozényi Irén 1 kor., Kotora Irén 1 kor., Zsák Márta 2 kor., Hoszovszky Vilma 1 kor., Voloszinovics Gizella és Etelka 4 kor., Rákosi Ferenczné 5 kor., Nedved Józsa 1 kor., dr. Hartmann Samuné 4 kor., Kotora Mária 20 fill., Zadsora Erzsébet 1 kor., Stachur Anna 1 kor., Hanikér Jánosné 4 kor., Hozsényi Irén 1 kor., Szedlák Sándor 3 kor., Malinovszky Gabriella 1 kor., Ridarcsik Gábor 3 kor., Zombory Viktorné 2 kor., Zachár Jakab 4 kor., Szepesházy Imre 5 kor., Toronszky Elek 10 kor., Oszvald Béla 3 kor., Dubay Anna 2 kor., Pete Jolán 1 kor., id. Gyagyovszky Mari 50 fill., Próner Mari 2 kor. és édesség, Augusztinyi Anna 1 kor., Sztankay Margit 1 kor., ifj. Gyagyovszky Mari 50 fill., Keczer Ida 1 kor., Kudász Endre 10 kor.,

Zapotoczy Mihály 20 kor., Regenhart-nővérek 2 kor., Fűzy Márta 2 kor., N. N. 6 ing, Mosler Berta 5 kor., Levendovszky Mari ruhaszövet, Görgy Ernőné játékok. A kis Jézus fessze vissza százszorosan mindnyájuknak. Az érdeklődő adományozókat szívesen látjuk decz. 23-ikán d. u. 3 órakor a szegény gyermekek karácsonyfa-ünnepélyénél.

Angolkisasszonyok intézete.

— **Harmincz év.** Jelentős kor egy lap életében. Ezt töltötte be deczember 15-ikén a PESTI HIRLAP, melynek első száma 1878 deczember 15-ikén jelent meg, új szellemet, új formát hozva a magyar újságírodalomba. Függetlenség minden irányban, alku nem ismerő, radikális szabadelvűség, bátor szókimondás: változatlan programpontjai ma is a PESTI HIRLAPnak, mely éppen eme, mindig híven követett elveknek köszönhetette a magyar sajtóban példátlan gyors föllendülését s máig változatlan népszerűségét. A PESTI HIRLAP egész írói és újságírói nemzedékeket nevelt föl s alig van ma is neves író, a ki korábban vagy későbbben munkatársai közé nem tartozott. Innét van, hogy ma, harmincz év multán — Magyarországon a PESTI HIRLAP a legelterjedtebb, tehát legolvasottabb és legkedveltebb lap. Újévtől kezdve *Mikszáth* Kálmán, a legnagyobb magyar író, ismét sürűbben fogja dolgozataival fölkeresni a PESTI HIRLAPot, melyhez majd húszéves munkatársi viszony fűzi. Tehát a két legmagyarabb író: *Eötvös* Károly és *Mikszáth* Kálmán kerül össze a PESTI HIRLAP íróinak táborában. Hogy a PESTI HIRLAP minden más napilapot meghaladó bő tartalommal jelenik meg naponként, azt már évek sora óta minden magyar újságolvasó jól tudja. A PESTI HIRLAPnak minden más laptól eltérő speciálitásai: külön rovatai és különféle kedvezményei az olvasóközönség részére, harmincz év során mindig voltak és ezentúl is lesznek. Egyik legnagyobb kedvezménye a PESTI HIRLAP nagy képes naptára, melyet minden előfizető karácsonyi ajándékkul kap, immár 19-ik éve. Az 1909-ik évre szóló naptár már megjelent gazdag szépirodalmi tartalommal és 32 képes oldallal. Másik kedvezmény, hogy az előfizető fél áron rendelheti meg a DIVAT SALON című, gazdag tartalmú képes divatlapot, melyet *Szabóné-Nogall* Janka, a jeles írónő, szerkeszt igen ügyesen. A PESTI HIRLAP ára egy óra 2 kor. 40 fillér, 3 óra pedig 7 korona s a DIVAT SALONnal együtt 9 korona. A kiadóhivatal címe, hova az előfizetési pénzeket küldeni kell: Budapest, V., Váci-körút 78.

— **Tüzeset Kisszebenben.** Ezen a héten virradóra takarmányos-csűr égett le. Ez, magában véve, még nem oly nagy dolog, kivéve arra a szegény polgárra, a kit e csapás ért. Megemlített annyiban érdemel mégis, mert visszatérő esettel van dolgunk. A mult évben is a nagy tüzeset után ez időtájt kezdődtek a pajtatüzek. Azt lehet mondani, napirenden voltak s állandó rettegésben tartották a polgárságot. A mostani tüzeset az első fecske s folytatása várható. Itt tenni kell valamit, sürgősen, vasenergiával. Preventív intézkedéseket kérünk, akkor eléjvágunk mindenféle bajnak. Agyonbeszéléssel, kitérő válaszokkal ilyesmit orvosolni nagyon bajos. (Beküldetett.)

— **Az indulatosság áldozata.** Horvát János és Madarasz István kocsisai voltak Kissáronon a Szentiványi-testvéreknek. A napokban az istállóban, valami csekélység miatt egymásra megharagudtak, és Horvát Madaraszt teljes fejszével úgy fejbévágta, hogy Madarasz, kit pedig dr. Gallotsik Sándor kórorvos a helyszínén, majd az eperjesi kórházban is ápolás alá vett, harmadnapra megőrült és azután meghalt. Madaraszt a csendőrség letartóztatta.

— **Figyelmeztetés.** A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Pénzt, ékszert, más tárgyakkal egybecsomagolni nem szabad. Csomagolásra faládát, kosarat, közönséges vásznat, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál erős csomagolópapírt kell használni. Vászomban vagy papírba burkolt csomagokat göb nélküli zsinellel kell átkötni, a zsinergesztezési pontjait pedig pecsétviaszszal kell lezárni. A pecsételésnél vésett pecsétnyomót kell használni. A címzésnél gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévének, polgári állásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Wienbe szóló küldeményekre a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó is kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye), s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatábláskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papírlapokra írt címeteket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. *Fellette kívánatos, hogy a feladó nevéét és lakását, továbbá a címírat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is, arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címírat leesnék, elvesznék vagy pedig olvashatatlaná válnék, a küldemény bizottsági felbontása útján, a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.*

Kivánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a címírat felső részén is kitüntesse. A csomagok tartalmát úgy a címíraton, mint a szállítólevélben szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló, élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (húsnemű, szeszitalok stb.) tartalmazó csomagok címíratára, nerkülönb az ilyen csomagokra vonatkozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint, kiírandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.). A tartalom ilyen részletes megjelölése a fogyasztási adó kivetése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmi, csúzos és köszvényes bajok és mindennemű gyulladások a *Moll-féle sóborszesz* gyógyíttatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári-jelvényével és aláírásával.

— **Géppuskás osztagok.** A közös hadügyminiszter az Eperjesen állomásozó 5. és 67. sz. gyalogezredéknél január, illetőleg február 1-jével géppuskás osztagoknak felállítását elrendelte.

— **A kivándorló sorsa.** *Vatra* József szorocsányi lakos nem hosszú idő előtt feleségével Pennsylvániába vándorolt és ott ipartelepen dolgozott. De szerencsétlenség érte, úgy, hogy meghalt. Az aszsony a társaságtól kártérítés fejében 2400 koronát kapott. Átadta Summer Sándor barnesboroi bankárnak, hogy küldje el számára az Eperjesi Takarékpénztárnak. Az aszsony visszajött Szorocsányba, de mivel a pénz nem érkezett meg, tudakozódott, és értesült, hogy Summer sikkasztásokat követett el, és magát megmérgezte. Így a szegény özvegynek, se férje, se pénze nincsen.

— **Karácsonyfadiszkekben újdonságok:** harmonikus harangjáték, angyalkák, angyalhajszál, patent gyertyatartók, lampionok, vattagyümölcsök, valamint *Ízléses karácsonyi ajándékok* nagy választékban, a legegyszerűbb és olcsóbb kivittől a legdrágább minőségig, a *legújabb nyosabban Cattarino S. utóda Földes Samu* papír- és díszműárú-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78.) kaphatók.

— **Könyvkötő-munkák, fedőanyag.** A sátoraljaújhelyi pénzügyigazgatóság az 1909—1911. években szükséges irodai szerek, nyomtatványok és könyvek bekötési munkálatainak biztosítására december 30-ikán d. e. 9 órakor a pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében versenytárgyalást fog tartani. — Az Abaúj-Tornavármegye területén lévő törvényhatósági közutak és a vasúti állomásokhoz vezető utak fentartására 1909—1912. években kiszállítandó fedőanyag biztosítása céljából, december 19-ikén d. e. 10 órakor a vármegyház kistermében versenytárgyalást tartatott.

— **Győződjék meg, úgy belátja,** hogy fehéreneműt, Fregoli kettős átváltozónyakkendőt, zsebkendőt, fésű- és kézelő-kazettát, bloust (2 kor.), gyerekruhát, szőrme-árút, mindennemű kézimunkákat és az összes férfi- és női-divatárúkat legolcsóbban *Sziklai Samu* cégénél szerezheti be, Eperjes, Fő-utca 107., a Kollégiummal szemben.

— **Cselédszerződés és mintabérlevél.** Az új cseléd-törvény életbeléptetéséről szóló végrehajtási rendelet következtében olvasóink nagy részét rendkívül közvetlenül érdekli a gazdasági cselédokról szóló törvény által beállított új helyzet. «A gazdasági cseléd szerződése és bérlevele» cím alatt dr. *Szabó T* más tollából gyakorlati szempontból igen értékes és hasznos tanulmány jelent meg. Az új cseléd-törvény életbelépte óta minden cselédváltáskor fölmerült az a kérdés, hogy mit kell a cselédszerződésbe vagy a bérlevélbe belefoglalni? A most megjelent tanulmány szerzője megmagyarázza, hogy mi mindent főleg az a szerződésbe vagy a bérlevélbe belevenni azért, mert a törvény ugyanis kötelező szabályokat állít föl; s viszont mi mindent nem szabad fölvenni a szerződésbe vagy bérlevélbe azért, mert a törvényvel ellenkező megalapodások érvénytelenek. E kérdések fejtegetésével a szerző az egész törvényen átvezeti az olvasót, s végül az egész tanulmány összefoglalásaképpen szerződési és bérlevél-mintát közöl. A gyakorlati szempontból igen értékes munka ára 30 fillér. Kapható a mi könyvkereskedéseinkben is. Az érdeklőt cseléd-tartó gazdáknak nem eléggé ajánlhatjuk a praktikus művecske megvételét.

— **Erdei famagvak.** A földművelésügyi miniszter az erdőbirtokosok által gyűjtött és eladásra szánt erdei famagvakról kimutatást állíttatott össze. Az érdeklőt magkereskedők a kimutatást a kassai kereskedelmi és iparkamaránál meglehetnek.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomor-bajnál a valódi *«Moll-féle seidlits-porok»* bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógytárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári-jelvényével és aláírásával.

— **Tanfolyamok iparosok részére.** A kassai állami felső ipariskolánál 1909. január elején megnyílnak a következő iparostovábbképző-tanfolyamok: 1. *Épület- és bútorszállások tanfolyama* (jan. 4.—ápr. 30.), heti 6 órával. 2. *Szabó-tanfolyam* (jan. 4.—márc. 8.), heti 12 órával. 3. *Csípés-tanfolyam* (jan. 4.—márc. 31.), heti 9 órával. Ezen tanfolyamokban az oktatás hétköznap az esti órákban és vasárnap délelőtt megy végbe. 4. *Építési költségvetési tanfolyam* (jan. 4.—febr. 28.), heti 8 órával. Ezen tanfolyamon az oktatás a nappali órákban folyik. Beléphetnek: Iparosmesterek, segédek és munkások, kik jártasak az írásban, olvasásban és a számolás elemeiben, továbbá képzetesebb iparosinasok, kik, az iparostanonciskolák szerveztéknek 21. pontja értelmében, a tanonciskolai kötelezettség alól részlegesen fölmentvék. A tanfolyamokra beiratkozni lehet január 3-ikáig hétköznap 11-től 12-ig és vasárnap 8-tól 10-ig. A beiratkozás alkalmával az iparossegédek a munkakönyv bemutatásával, más jelentkezők pedig más megfelelő okmányokkal igazolják foglalkozásukat.

— **A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller** igaz, népszerű hájszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás-, csípőfájdalom-, fejfájás-, köszvény-, csúznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő hájszerré jó eredménytel alkalmaztatott bedörzsölés-képpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona, a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a «Horgony» védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak *eredeti üveget* elfogadni.

— **A poprád-tátrafüredi villamos** és a tátrafüred-tarjai siklóvasutat a közforgalomnak decz. 18., illetőleg 15 napjain átadták. Menetárak: Poprád—Tátrafüred: télen 3 kor. 10 fill., menettérti jegy 6 kor., nyáron 1 kor. 50 fill., illetőleg 2 kor. Tátrafüredről Tarajkára és vissza 2 kor.

— **A Pesti Napló 60 éves jubileuma.** Az életkor emelkedése az embernél rendszerint az erők csökkenésével jár s nagyon ritkán fordul elő, hogy egy 60 éves ember még ifjúkori fürgeséggel, erejének teljével tudjon mozogni. Az újságokról eddig ilyen tapasztalataink nem lehetnek, mert a Pesti Napló lesz az első újság Magyarországon, mely jan. 1-jén a 60-ik évfolyamot írhatja ki homlokára. De ez az újság, melynek a gondviselés ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggagyan, hanem ereje teljében levő, viruló ifjú, mely büszkén hirdeti, hogy nemcsak kor szerint első az újságok közt, hanem az előfizetők számával is az első helyet vívta ki magának. A magyar újságírodalomnak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlensége s ebből folyó bátor szókimondása, valamint érdekessége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s aig van város, vagy község az országban, a hová nem a Pesti Napló jár a legtöbb példányban. Abból az alkalomból, hogy a Pesti Napló most fogja megkezdni 60-ik évfolyamát, újkör egy rendkívüli ünnepi számot fog kiadni, mely valósággal szenzációja lesz a magyar újságírodalomnak. E mellett azonban állandó előfizetőit karácsonyra az idén is, mint minden évben, értékes díszművel fogja meglepni, melynek könyvkereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A «Festőművészet Remekai» lesz a címe ennek a páratlan fényes kiállítású díszalbumnak, mely a szépművészeti múzeum klasszikus festményeinek pompás kivittél másolatait fogja tartalmazni, mindegyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művészi kötésben ingyen megkapja a Pesti Napló minden előfizetője, a ki a kiadóhivatal feltételei értelmében előfizet. Mutatványszámot és az albumra vonatkozó feltételeket kívánatra szívesen küld a Pesti Napló kiadóhivatala, Bpest, VI., Andrassy-út 27.

— **Rövid hírek.** *Horvát* Anna 19 éves eperjesi cigányleány öngyilkossági szándékból 1 dl. eczetsavat ivott és meghalt. Tettének oka az volt, hogy kedvesétől magának ragályos betegséget szerzett. — *Keszler* Vilmos eperjesi kölcsönkövetítő és bankbizományos ellen vidéki emberek számos csalás miatt följelentéseket tettek. *Keszler* sikkasztás miatt Kassán is volt már két évi börtönnel büntetve. A rendőrség *Keszler* üzletét bezárta, könyveit és irományait zár alá vette. — Az eperjesi rendőrség *Sisovits* Ignác bécsi

ügynököt, ki tollakkal és írónnal kereskedett, tiltott házalás miatt 50 kor. pénzbüntetéssel sújtotta és árúit biztosítékul lefoglalta. — *Wenetiáner* Miksa eperjesi kocszmárostól az ablaktáblák kiszedése után 125 kor. készpénzt, számos régi érmet, női aranyórát és lánczot, 9 aranyjárdék-szelvényt elloptak. A kibocsátott körzés alapján a tettest Kassán *Rusbart* Lajos lakatossegéd személyében letartóztatták. — Az eperjesi kórházban ugyanazon egy napon (decz. 10.) két csavargónő Grancsai Verona és Pollacsek Józsefné halt meg; gyakran voltak a városi fogházban elzárva. — *Fancsó* Pál tállyai születésű lakatossegéd *Spira* Jakab eperjesi kávéstól libát lopott, s a sörházban és más mulatóhelyeken csavargott. A kassai rendőrség értesítése szerint elmebeteg. Az eperjesi rendőrség fogházában is összetörte az ablakokat és az ágyat, a vaskályhát szétszedte; majd dühöngeni kezdett. A t. főorvos rendelkezésére a megfigyelő-osztályba állították; onnét megszökött, de újból letartóztatták és a megfigyelőbe visszavitték. — *Bánó* Iván bártfai határrendőrkapitány a napokban a zemplén-sárosi határon egész csapat galicziai származású kivándorlasközetet tartóztatott le, és őket Sátoraljaújhelyre kísértette.

PÁSZTORY :: ÉLŐVIRÁG- ::
NAGYKERESKEDŐ.

Telefon 57-33.

Csokor- és koszorúkötésért az országban legtöbb első díjjal kitüntetve. ::

Budapest, Rákóczi-út 3. sz. Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok. :: ::

Felölös szerkesztő: Dr. Obetkó Dezső. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

Kitűnő alkermel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk	32 fillér.
3/4 literes palaczk	40
1 literes palaczk	48

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk	6 fillér
3/4 literes palaczk	7
1 literes palaczk	9

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátok és ismerősök, a kik felejthetetlen, boldogult bátyám halála alkalmából részvétüket nyilvánították, fogadják ezért ezúton mély köszönetemet. Jutalmazza meg az Isten a jó szívek rokonérzelmeit.

Eperjes, 1908. decz. 14.

Weber Emilia.**Elegáns külső,**

tartalmas bor, finom üdítő íz és zamat jellemzi pezsgónket.

Kapható:

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

Kitűnő minőségű

**fehér és siller boroknak
literje 35 krajczár.**

Azonkívül különféle, legjobb tokaji, szamorodni és aszú-borok jutanyos árban kaphatók

Székely Pálnál,

Kossuth Lajos-utca 15. sz.

Megrendelések a hához szállítatnak.

**CZIM: AZ UJSÁG
BUDAPEST RÁKÓCZI-ÚT 54.**

Jó bor!

Hektoliterenként 26 koronától kezdve, 50 litertől fölfelé küldünk kitűnő fajborokat, kölesön-hordóban. Tessék árjegyzéket kérni! Csak termelőktől szállítunk!

**Gazdák Birtok- és Terményközvetítő Irodája
Czegléd.**

**VOZÁRI JÁNOS, KASSA, FŐ-UTCZA
110. SZÁM.**

Épület- és díszmű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalkozó.

Különleges s legújabb, pénztárbetörések elleni biztonsági vilamos védőkészülékek berendezése. Telefon, villanycsengő és villámhárító stb. szerelések.

Elvállalom minden a fenti szakba vágó munkálatok olesó és pontos elkészítését jóállás mellett.

Költségvetés díjtalan.

Több kassai és vidéki monumentális s más középületek díszmunka készítője. — Saját szabadalmi rendszerű korcs- és pikkely-födési szerkezeteknek úgy magánosok mint a cs. és kir. szab. kassa-oderbergi vasút vonalaira számára való szállítója. Sárosvármegye székháza telefonhálózatának berendezője.

20 év óta fennálló üzlet.**Kun Sándor****ezelőtt Holénia**

**|| fűszer-, csemege-, bor- és az
összes ásványvizek nagy raktára ||
Eperjes.**

Ajánlom a legjobb árúimat a legolcsóbb áron.

Karácsonyi különlegességek dús választékban.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke
60 millió korona;
tartálékalap
35 millió korona.

A Magyar Általános Hitelbank kassai fiókja

Fő-utca 45. (saját házában)

foglalkozik a bankszakma összes ágaival.

TAKARÉKBETÉTEKETjel-nleg **4%-kal netto** kamatoztat.

(Postatakarékpénztári befizetési lapokat betétek portómentes átutalására kívánságra azonnal beküld.)

Hivatalos órák: délelőtt 8¹/₂—12-ig.
délután 2¹/₂—4 „

SINGER**VARRÓGÉPEK**

a leghasznosabb
karácsonyi ajándékok.

A
SINGER varró-
gépek a leg-
jobbakkak
bizonyultak.

A
SINGER varró-
gépek valóság-
ban a
legolcsóbbak.

SINGER Co.

varrógép részvény-társaság.

EPERJES, Fő-utca 110. sz.

Müncheni Kindlbräu**sör = friss csapolás**

a „Fekete sas”-szálloda éttermében.

Palaczkokban kapható:

Berger kávéházban, Palkovits éttermében,

Atlasz csemege-kereskedésében.

Schützenliesel Bock-sör

— jobb, mint a Salvator-sör — megérkezett!

1316. sz.

Kisszeben r. t. sz. kir. város tanácsától.

Árverési hirdetmény.

Kisszeben r. t. sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező felsőségi erdősegekben, üzentervtől eltérő előhasználatnak eladása iránt 1909. január 12-ikén délelőtt 10 órakor a városi tanács helyiségeiben szó- és írásbeli versenytárgyalás fog megtartatni. Az eladandó fatömeg 924 db, 20-100 cm. vastag jegenyefenyő épület- és műfa, mintegy 1136.5 m.³ és 680 m.³ fenyő tűzifa.

A becsár, mely egyúttal kikiáltási ár is: 6025 korona. A bánatpénz a zárt írásbeli ajánlatokhoz csatolandó 602 korona; az ívenként 1 kor. bélyeggel ellátandó írásbeli zárt ajánlatokban világosan kijelentendő, hogy az ajánlattevő az árverési szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti, a megajánlott vételár pedig számjegyekkel és betűkkel világosan kiírandó.

Utóajánlatok, vagy olyanok, melyek a feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembe vétetni nem fognak.

Szerződési feltételek a városi tanácsnál a hivatalos óra alatt megtekinthetők.

Kisszeben, 1908. évi december 10.

Eiszelt Antal,
polgármester.**Igazi porosz szén,
száraz bükkfa**

rendelhető

BEIN SIMON

fűszer- és csemege-kereskedésében,

a hol igazi angol tea, eredeti angol rum, friss angol sütemény és kiváló, naponta frissen pörkölt kávé kapható.

Van szerencsém a nagyérd. közönség figyelmét ez évi

karácsonyi bazáromra

különösen felhívni.

Dúsgazdagon felszerelt játékarú-raktáram mellett legújabb és legszebb tárgyak, különösen magyar gyártmányokban, porcellán-, üveg-, majolika-, újezüst- és más modern fényűzési cikkekben, és a legszebb karácsonyi és újévi ajándékoknak alkalmas tárgyak választékát tartom a legjutányosabb alkalmi árak mellett, miről kérem a nagyérdemű közönséget személyesen meggyőződni.

Üzletemet — úgy, mint eddig — szigorúan szolid alapon vezetem tovább és kérem a nagyérd. közönség további nagybecsű bizalmát.

Mindennemű **babajavítás** leggyorsabban eszközöltetik.

Werther J., Eperjes.

Árverési hirdetemény.

Az eperjesi gör. kath. püspökség és székeskáptalan közhírré téteti, hogy Zemplénmegye szinai járásában Végaszó, Berezőcz, Kispereszlő és Szedreske községekben fekvő összes ingatlanait eladás alá bocsátja.

Ezen négy községben levő ingatlanokra együttesen, külön-külön, sőt mezőgazdasági ágak szerint és az egyes hr. sz. ingatlanokra is tehető ajánlat, azonban az egyes ingatlan pontosan megjelölendő és a vételár pontosan részletezendő.

Az ajánlatok benyújtására végső határnapul 1909. február 1-jének d. e. 12 órája tüzetik ki, azzal, hogy a később érkező ajánlatok figyelembe vételét nem fogadják.

Bánatpénz fejében a megajánlott összeg 5%-a teendő le, értékpapírban, készpénzben, avagy ismert pénzintézet betétkönyvében is.

Kikötetik, hogy az ajánlatok közt eladó szabadon választhat, hogy az eladás alá bocsátott ingatlanok minőségeért és a terület nagyságáért szavatosságot nem vállal, és hogy a telekkönyvi átírás csak a vételár teljes lefizetése után engedtetik meg.

A becslési iratok és részleges árverési feltevélek Beszkid Antal uradalmi igazgatónál Eperjesen megtekinthetők, a kihez az ajánlatok is benyújthatók.

Eperjes, 1908. évi december hó.

Beszkid Antal.

POPOFF
K И C
a legjobb TEA a világon.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 kor., Delaware ezre 100 kor.

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály

Felsőseged, Somogy megye.

T. cz. A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

KOVALD PÉTER és FIA
BUDAPEST

cs. és kir. szabadalmazott kelme- és szörme-festő-, vegytisztító- és gőzmosó-gyáranak képviselőjét az itteni piacon átvettem. A mikor ezen újabb vállalkozásomat a t. közönség figyelmébe ajánlom, számos megbízását kérem és vagyok

kiváló tisztelettel:

Steinberger Ferencz

rőfös- és divatárú-üzlete, Fő-utca 101.

„Mi-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadóbozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadóboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Új-bor 12 forint. — Ó-bor 16 forint.

Elsőrendű Rizlingi, 25 frt hektója.

Vendéglősöknek és kereskedőknek — saját hordóikban — megegyezés szerint.

Nyúl 1 frt 25 kr. — Fogoly párja 90 kr.

∴ Vaddisznót napi-áron vásárlók. ∴

Tiszai halakra rendelést elfogadok.

STÖGERMAYER ANTAL, SZOLNOK.

— Dr. Vajda Géza szemorvos —

SZEMGYÓGYINTÉZETE

Miskolcson, a „szanatórium és vizgyógyintézet” felső épületében.

Rendelés hétköznap d. e. 11 és d. u. 3 órakor.

Kárpáti fenyő-mellczukorka

minden ilyenmű készítményt felülmul fenyő-kivonat-tartalmánál fogva köhögés-, rekedtség-, meghűlésnél.

Kapható egyedül:

WILLIGER PÁL gyógyszer-tárában

„A szerencséhez”, Eperjes.

Egy doboz ára 50 fillér.

Óvás! Miután a kiváló jó hatású s általában elterjedt czukorkát utánozzák s egy fenyőczukrot igyekeznek forgalomba hozni, mely hatásában a valódi Kárpáti fenyőmellczukorkát meg sem közelíti, csak oly dobozt fogadjunk el, mely a győgytár czimével, a „szerencsén”-nel van leragasztva s a dobozban levő használati utasításon a győgytár képe rajta van.

Kiskörös és környékén állandóan borközvetítéssel foglalkozik

HEISLER LIPÓT

borügynök és bizományos KISKÖRÖS.

Felvilágosításokkal szívesen szolgál.

Még azokat is, a kik éveken át mást használtak, meg-hódította a valódi

ERŐS SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, a mit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Ore az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj-és bőrápolószert.

— Szükséges minden háztartásban. — Kapható mindenütt 30 filléres, 40 filléres, 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium, GYŐR.

Kapható mindenütt.

4612—1908. tkvi sz.

Árverési hirdetemény kivonata.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság az özv. Rosenblatt Rézi felsősomi lakos által beadott 4495—1908. tkvi sz. utóajánlati kérelem következtében dr. Windt Arthur kisszebeni ügyvéd által képviselt Kisszebeni Takarékpénztár végrehajtatójának Sztraka Mihályné szül. Orlovsky Anna felsősomi és Szmracsányi József ügyvéd által ügygondnokolt ismeretlen tartózkodású Sztraka Mihály végrehajtást szenvedők elleni 1600 kor. tőke, ennek, és pedig 600 kor. után 1906. április 8-ikától járó 8¹/₂ 200 kor. után 1906. január 30-ikától, 400 kor. után 1906. május 12-ikétől járó 7¹/₂ kamatai, 107 kor. 66 fillér eddigi, 35 kor. 30 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: LX. t. cz. 144. §-a alapján s a 146. és 156. §§-ai értelmében

1. a kisszebeni 1019. számú tjkvben foglalt A. § 1. sor., 2506. hr. sz. s egészben végrehajtást szenvedők nevére írt Svatojanszka polyó dülőbéli szántóra az utóajánlatilag megígért 198 korona;

2. a kisszebeni 1019. sz. tjkvben foglalt A. § 3. sorsz. a. felvett 447/a. öi. sz. házzal beépített 2499/b. hr. sz. s egészben végrehajtást szenvedők nevére írt Svatojanszka polyó dülőbéli szántóra az utóajánlatilag megajánlott 1100 kor. kiküldési árban a végrehajtási árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Kisszebenben, a telekkönyvi hivatal helyiségében 1909. évi január hó 27-ik napján d. e. 10 órakor fog a következő, úgy a telekvi hivatalban, mint Kisszeben városházánál kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett megtartatni:

1. Kiküldési ár az utóajánlatilag megajánlott 1980 korona, illetve 1100 kor.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kiküldési áron alul eladatni nem fog.

3. Árverelmi szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10¹/₂ %-át, vagyis 57 kor. 90 fill.-t, illetve 51 kor. 40 fill.-t készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez lefizetni.

4. Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap alatt, a másodikat 60 nap alatt, a harmadikat 90 nap alatt, mindenik vételári részlet után az árverés napjától járó 5¹/₂ %-os kamatokkal együtt a kisszebeni kir. adóhivatalnál lefizetni; a bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Kisszeben, 1908. november 20.

Krayzell M. s. k.,
kir. aljbíró.

A ki valódi, jó magyar bort

akar inni, küldjön

Klein Izrael

vendéglőjébe

Fő-utca 13. (saját házában),

hol:

1 liter asztali bor . . . . . 64 f.
1 „ rizlingi vagy furmin bor . 90 „
1 „ valódi hegyaljai bor . . 90 „

Ki ön magát vagy gyermekeit

köhögés,

rekedtség-, hurut- és nyálkásodás-, torok-hurut-, görcs- és hokhuruttól meg akarja óvni, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

— KAISER-féle —
MELL-KARAMELLÁKAT

3 fenyővel

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány.

Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 80 fillér.

Kapható:

SCHOLZE ALFRÉD

czukrászdája- s kávéházában és

LEFKOVITS EMIL

fűszer- és csemege-kereskedésében EPERJESÉN.

ALAPITTATOTT: 1884-ben.

GZUBA-COGNAC

CZUBA-DUROZIER és TÁRSA
CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓK.
FRANCZIA COGNACGYÁRA
BUDAFOK.

VEZÉRÜGYNÖKSÉG: RUDA ÉS BLOCHMANN, BUDAPEST.

Karácsonyi és újévi borárak

utczai kimérésre:

1 liter gyöngyösi ó-rizling	72 fill.
1 » » fehér asztali újbor	64 »
1 » » sillerbor	72 »

Kapható:

a sörházi vendéglőben,
Kassai-út 9. sz.

Képviselet.

A „Bacula-művek“ Judenburgban. (Stájerország), szabad. építési anyaguk Sárosmegye városában való elárúsítása céljából, **képviseletet keresnek.**

A képviselet elsősorban oly szakcéznek vagy építő-iparosnak adatik át, ki saját szám-lájára dolgozik.

Saját termésű, jó minőségű

egri borok

hektoliterenkint 40 koronáért kaphatók
dr. Preszler Árminnál, Egerben, 50 liter-től fölfelé.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beürzősülési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mellel teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszern, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerértára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

FÜRDŐMEGNYITÁS.

Kedden, december 15-én nyílt meg a Steinhübel-kerttel szemben fekvő, teljesen újonnan berendezett

fürdő-utczai **FÜRDŐ** (azelőtt izraelita fürdő)

Berger Hermann vezetése alatt.

A „Nemzeti“ Baleset-Biztosító Részvény-Társaság

baleset és szavatossági biztosítások szerzéséhez megfelelő összeköttetésekkel bíró **képviselet** keres Eperjes és vidékére.

Ajánlatok a miskolci főügynökséghez küldendők.

Occasio! • Nagy karácsonyi vásár! • Occasio!

THRÓR GYULA

női- és férfidivat-árúháza EPERJES, Fő-utca 69.

Tudatom a m. t. vásárló közönséggel, hogy mint minden évben, úgy az idén is árúházamban a

karácsonyi vásár

november 15-ikén megkezdődött, a mely tart decz. 31-ig.

Ez alkalommal a raktáron levő árucikkek rendkívüli olcsó áron szerezhetők be.

Maradékok nagy választékban!

XXVII-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték.

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonyczélokra fog fordíthatni. — Ezen sorsjátéknak 11,969 nyereménye 365,000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150,000 korona,

1 főnyeremény	20,000 kor.	10 nyeremény á	1000 kor.
1	10,000 .	150	100 .
1	5000 .	300	50 .
5	2000 .	1500	20 .
		10000	10 .

Húzás visszavonhatatlanul 1908. évi december hó 30-ikán.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottójövedéki igazgató-ágnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsében és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Oh jaj!

Megfőjt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,

az etvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Williger Pál, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — Bartfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.